

Tarih: 26.08.2022

Konu: Kul ve Kamu Hakkı

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يُغْلُ وَمَنْ يُغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

ثُمَّ تُؤْتَى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ.

وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

لَا يَأْخُذُ أَحَدٌ شَبْرًا مِنَ الْأَرْضِ بِغَيْرِ حَقِّهِ إِلَّا طَوَّقَهُ اللَّهُ إِلَى سَبْعِ

أَرْضِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

Muhterem Müslümanlar!

Kul olarak Allah'a ve insanlara karşı olmak üzere iki ana sorumluluğumuz vardır. Bazı şeylere de hem Allah hem de insan hakkı taalluk eder. Allah'a karşı olan vazifelerimizde bir noksanımız olursa onu tevbe ile affettirmeye çalışırız. Kul hakkı geçen şeylere gelince işte burası çok dikkat etmemiz gereken bir husustur. Bununla alakalı olarak Peygamber Efendimiz bir gün ashâbına; **“Müflis kimdir biliyor musunuz?”** diye sordu. Orada bulunanlar, **“Malını mülkünü kaybetmiş, iflas etmiş kimsedir Yâ Resûlallah”** diye cevap verdiler. Bunun üzerine Allah Resûlü (s.a.s) şöyle buyurdu: **“Aksine gerçek müflis şu kimsedir: Kıyamet günü kıldığı namaz, tuttuğu oruç ve verdiği zekâtla gelir. Ancak dünyada iken şuna sövmüş, buna iftira atmış, ötekinin malını yemiş, berikinin kanını dökmüş, bir başkasını dövmüştür. İhlâl ettiği bu hakların karşılığı olarak onun iyiliklerinden alınıp hak sahiplerine verilir. Şayet hesabı görülmeden iyilikleri biterse, mağdur ettiği insanların günahlarından alınarak onun üzerine yüklenir, sonra da cehenneme atılır.”**¹

Değerli Müminler!

İnsanoğlu anne karnında canlandığı andan itibaren can güvenliği ve hayat hakkına sahiptir. İnsanın canı, malı, hürriyeti, namusu, dokunulmazdır. Bir başkasının değerlerine hakaret etmek, adını karalamak, yalan ve iftira ile itibarını zedelemek en önemli hak ihlalleri arasındadır. Müslüman, bir başkasının psikolojisini, moralini bozacak bir şey yapmaktan bile kaçınmalıdır. Bu hususta Peygamber Efendimizin şu sözünü hiç aklımızdan çıkarmamalı ve nasıl bir Müslüman olduğumuzu buna göre kıyaslamalıyız: **“Müslüman elinden ve dilinden diğer insanların güvende olduğu kimsedir.”**²

Aziz Müminler!

Kul hakkının, toplumun tamamıyla alakalı kısmına ise kamu yani toplum hakkı denilir. İnsanların tamamının faydalanması için yapılan park, otobüs, cami, vs. gibi yerler; havasını teneffüs ettiğimiz doğamız, denizlerimiz, piknik yaptığımız tabii çevremiz kamu hakkı geçen yerlerdir. Buraları korumak, temiz bırakmak, hepimizin görevleri arasındadır. Bunlara zarar veren kimse Anadolu'daki güzel bir tabirle “Tüyü bitmemiş kulların hakkını” yiyor demektir ki ahirette hesabı çok çetin olacaktır. Nitekim Yüce Rabbimiz; **“Kim emanete, kamu malına hıyanet ederse, kıyamet günü, hainlik ettiği şeyin günahı, boynuna asılı olarak gelir...”**³ buyurmuştur.

Değerli Müslümanlar!

En yakın akrabalarımızdan başlayarak, çevremizdeki insanlarla hakkaniyete dayalı ilişkilerin dünyada huzura, ahirette ise kurtuluşa vesile olduğunu unutmayalım. Özel hayatımızda her türlü kul hakkını ihlal etmekten sakıyalım. ‘Tüyü bitmedik’ yetimin hakkını düşünerek, kamu haklarına dikkat edelim. Zira ihlal edilen kamu hakkı, zarar verilen kamu malı, aynı zamanda binlerce kul hakkı demektir. Her hayırlı işin sevabı olduğu gibi, her ihmal ve hatanın da kul ve kamu hakkı doğuracağını bilerek yaşayalım.

¹ Müslim, Birr, 59.

² Buhari, 256.

³ Âl-i İmrân, 3/161.

Norveç Diyanet Hutbe Komisyonu